

การพัฒนาการปฏิบัติงานขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510¹ มีฐานะเป็นองค์การของรัฐ เพื่อการกุศลและเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายเรียกโดยย่อ อผศ ได้รับเงินจากงบเงินอุดหนุนของกระทรวงกลาโหม เงินที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นครั้งคราวเงินผลประโยชน์ รวมทั้งเงินและทรัพย์สินอื่นที่ อผศ ได้รับบริจาค ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ความเป็นมาภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลงมีการเรียกร้องจากทหารผู้ปฏิบัติหน้าที่การรบ ขอให้ทางราชการช่วยเหลือ เนื่องจากถูกปลดประจำการตั้งแตอยู่ในสนามรบ และได้รับความเดือดร้อนจากภัยสงคราม ภาวะการครองชีพ รัฐบาลในขณะนั้นต้องการหาทางช่วยเหลือทหารผ่านศึกเหล่านี้ จึงมอบให้กระทรวงกลาโหมหาทางช่วยเหลือ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาหาทางช่วยเหลือทหารกองหนุน”² เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2488 ต่อมาภารกิจมากขึ้นกระทรวงกลาโหม

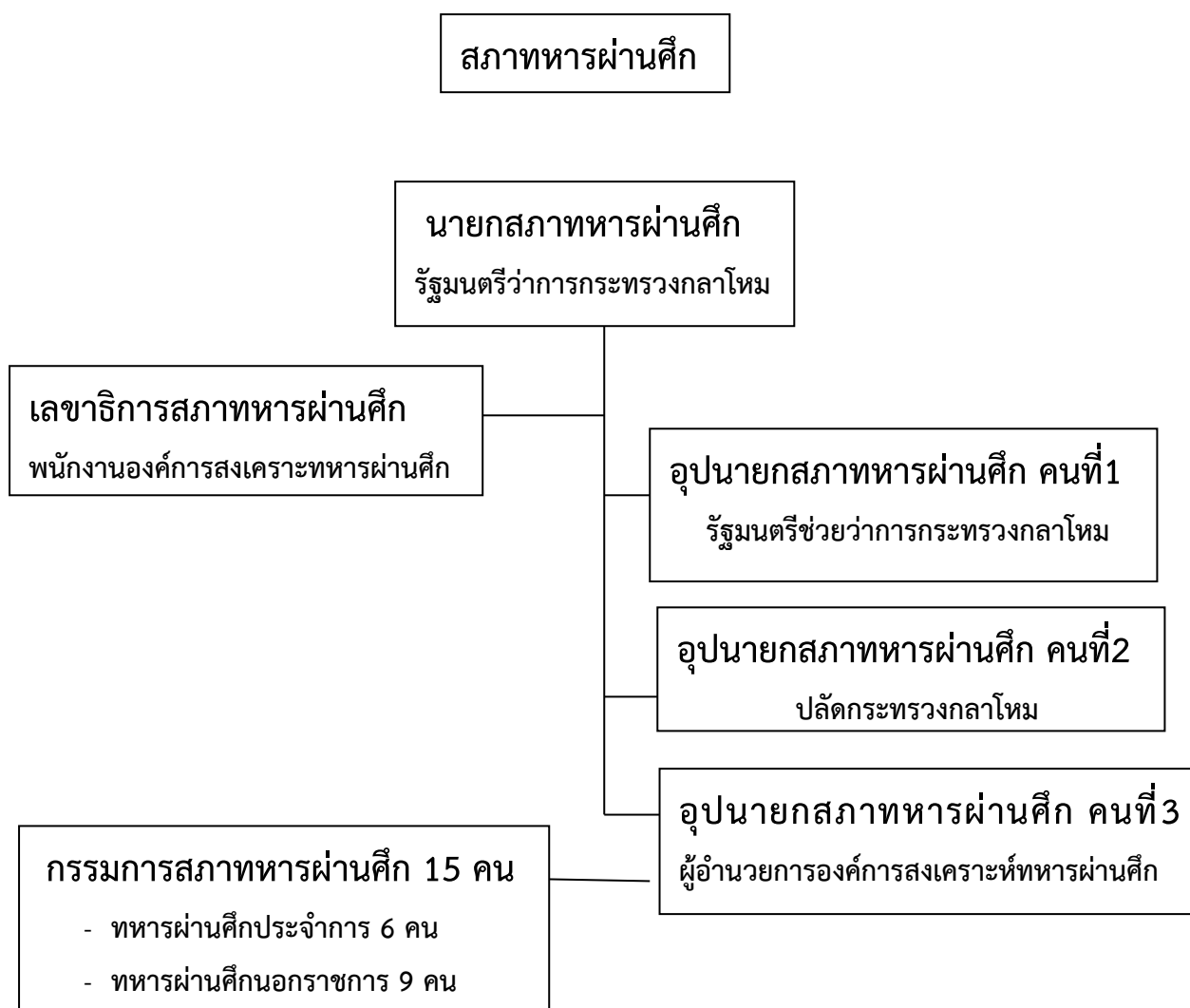
จึงได้เสนอเป็นพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2491³ โดยได้มีการประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2491⁴ ซึ่งถือเป็นวันทหารผ่านศึกและได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2491 ในปี พ.ศ. 2510 ถือเป็นพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510 ฉบับปัจจุบัน โดยเพิ่ม วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อให้การสงเคราะห์แก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการ ตลอดจนผู้กำลังปฏิบัติหน้าที่ชายแดน⁵

มาตรา 4“(2) ทหาร หรือบุคคลซึ่งทำการป้องกัน หรือปราบปรามการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักรไม่ว่าภายใน หรือภายนอกราชอาณาจักรตามที่กระทรวงกลาโหม หรือสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด

“ทหารผ่านศึกประจำการ” หมายความว่า ทหารผ่านศึกที่กำลังรับราชการทหารหรือราชการประจำในกระทรวง ทบวง กรม เว้นแต่ผู้ที่เป็นข้าราชการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือลูกจ้าง”

พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510 มีการแก้ไขเพิ่มเติม

เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560⁶ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560⁷ พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510 กำหนดให้มีสภาทหารผ่านศึกเป็นผู้ควบคุมกำหนดนโยบายการบริหาร อผศ⁸ สภาทหารผ่านศึกประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นนายกสภาทหารผ่านศึก รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นอุปนายกสภาทหารผ่านศึกคนที่ 1 ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นอุปนายกสภาทหารผ่านศึกคนที่ 2 ผู้อำนวยการ อผศ เป็นอุปนายกสภาทหารผ่านศึกคนที่ 3 รองผู้อำนวยการ อผศ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสภาทหารผ่านศึกประจำการ 6 คน และทหารผ่านศึคนอกประจำการ 9 คน⁹ มีพนักงาน อผศ ตำแหน่งเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาทหารผ่านศึก

ผู้อำนวยการ อมศ มีหน้าที่บริหารกิจการของ อมศ ให้เป็นไปตามกฎหมายข้อบังคับและนโยบายที่สภาทนายผ่านศึกกำหนด ในส่วนด้านสงเคราะห์กำหนดตาม¹⁰ ข้อบังคับสภาทนายผ่านศึก ว่าด้วยการสงเคราะห์ทนายผ่านศึก ครอบครัวทนายผ่านศึกและทนายนอกประจำการ พ.ศ. 2522¹¹ คือ ด้านการสวัสดิการ ด้านอาชีพ ด้านนิคมเกษตรกรรม ด้านการให้สินเชื่อ ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการส่งเสริมสิทธิและเกียรติ เพื่อให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ด้วยตนเองอย่างมีเกียรติ และมีคุณค่าต่อสังคม โดยจำแนกประเภทการสงเคราะห์เป็น 2 ประเภท¹² ดังนี้

- การสงเคราะห์ที่เป็นตัวเงิน ได้แก่ การสงเคราะห์ด้านสวัสดิการ โดยจะจ่ายเงินสงเคราะห์รายเดือนให้ทนายผ่านศึกและครอบครัว ในประเภทต่าง ๆ ตามสิทธิของผู้ถือบัตรประจำตัวทนายผ่านศึก ชั้นที่ 1 – 4, เงินช่วยเหลือครั้งคราว, เงินช่วยการศึกษา, เงินทุนการศึกษา, เงินช่วยเหลือกรณีประสบภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น และการสงเคราะห์ ด้านสินเชื่อ โดยให้สินเชื่อเงินกู้ยืมประเภทต่าง ๆ เช่น สินเชื่อเพื่อการเกษตรระยะสั้น, สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพ, สินเชื่อเพื่อการสวัสดิการ เป็นต้น

- การสงเคราะห์ที่ไม่เป็นตัวเงิน¹³ หรือ การสงเคราะห์ที่ให้บริการ ได้แก่ การสงเคราะห์ด้านอาชีพ เช่น การแนะนำอาชีพและแนะนำการทำงาน การบรรยายการสงเคราะห์ด้านอาชีพ การส่งเสริมอาชีพ, การสงเคราะห์ด้านนิคมเกษตรกรรม, ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการส่งเสริมสิทธิและเกียรติ ในเรื่องการให้ความรู้ ฝึกอบรมวิชาชีพ แก่ทนายผ่านศึก ครอบครัวทนายผ่านศึก และทนายนอกประจำการ ให้มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้

การสงเคราะห์ทั้ง 2 ประเภทดังกล่าว แบ่งออกเป็น 6 ด้าน¹³

1.ด้านสวัสดิการและการศึกษา เป็นการสงเคราะห์ด้านสวัสดิการทั่วไปกล่าวคือ การออกบัตรประจำตัวทนายผ่านศึก ให้ความช่วยเหลือกรณีประสบภัยพิบัติ ช่วยเหลือเงินเลี้ยงชีพรายเดือนแก่ทนายผ่านศึกพิการทุพพลภาพจากการปฏิบัติหน้าที่ ช่วยเหลือค่ามาปนกิจศพ กรณีถึงแก่ความตาย จ่ายเงินช่วยเหลือครั้งคราว จ่ายเงินเยี่ยมเยียนช่วยเหลือทนายผ่านศึกที่ได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้การสงเคราะห์ด้านการศึกษาจนจบระดับปริญญาตรีทั้งในและนอกประเทศ รวมทั้งให้ทุนการศึกษาแก่บุตรทนายผ่านศึก และการสงเคราะห์ด้านที่พักอาศัย โดยเน้นการสงเคราะห์ที่จ่ายเป็นตัวเงินช่วยเหลือในประเภทต่าง ๆ ให้ทนายผ่านศึก โดยงบประมาณที่ องค์การ ฯ ได้รับประมาณร้อยละ 50 มาสนับสนุนการสงเคราะห์ด้านสวัสดิการ

2.ด้านนิคมเกษตรกรรม โดยดำเนินการจัดตั้งนิคมเกษตรกรรมทหารผ่านศึกขึ้นให้การช่วยเหลือแก่ทหารผ่านศึก ที่มีฐานะยากจนไม่มีที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินเป็นของตนเอง โดยบรรจุเข้าเป็นสมาชิกในนิคมเกษตรกรรม พร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้ สามารถยกระดับการครองชีพและฐานะของครอบครัวอย่างยั่งยืน

3.ด้านการให้สินเชื่อ โดยจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์ไว้เพื่อให้สินเชื่อหรือให้กู้ยืมเงินแก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ทั้งรายบุคคลและกลุ่มเกษตรกรทหารผ่านศึก โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ เพื่อนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพและอื่น ๆ กล่าวคือ สินเชื่อเพื่อการเกษตรระยะสั้น สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพ สินเชื่อเพื่อการสวัสดิการ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน

4.ด้านการรักษาพยาบาล โดยจัดตั้งโรงพยาบาลทหารผ่านศึกขึ้นในส่วนกลาง ตั้งอยู่ที่ถนนวิภาวดีรังสิต เพื่อให้บริการตรวจรักษาโรคแก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ตลอดจนประชาชนทั่วไป จัดส่งหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ออกไปให้บริการในส่วนภูมิภาค บริการฟื้นฟูบำบัดทางด้านร่างกาย และจิตใจแก่ทหารผ่านศึก พิกการทุพพลภาพ จัดทำอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ช่วยผ่อนคลายสภาพความพิการ ทั้งรับทหารผ่านศึกพิกการทุพพลภาพจากโรงพยาบาลของเหล่าทัพมาให้การดูแลรักษาต่อไปจนถึงที่สุด

5.ด้านการส่งเสริมสิทธิและเกียรติ โดยประสานในการขอสิทธิพิเศษในกิจการต่างๆ ของภาครัฐและเอกชน อาทิ การขอยกเว้นค่าธรรมเนียมบางประเภทให้แก่ทหารผ่านศึกผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชัยสมรภูมิ ทหารผ่านศึกพิกการทุพพลภาพจากการรบ และครอบครัวทหารผ่านศึกผู้ถือบัตรชั้นที่ 1 การขอลดค่าโดยสารรถไฟ รถประจำการ (บางสาย) และเครื่องบิน การประกอบอาชีพของทหารผ่านศึกโดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ให้บรรจุทหารผ่านศึกเข้าปฏิบัติงาน การจัดบำเพ็ญกุศลทางศาสนาในวาระอันเป็นที่ระลึกของทหารผ่านศึก

6.ด้านอาชีพ เริ่มตั้งแต่การให้คำปรึกษาแนะนำด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ การฝึกฝนเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และความชำนาญ ตลอดจนช่วยเหลือในการจัดหางาน สำหรับการฝึกอาชีพจะดำเนินการทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค โดยในส่วนกลางมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพ และในส่วนภูมิภาค จัดให้มีหน่วยฝึกอาชีพเคลื่อนที่เพื่อไปทำการฝึกอาชีพยังภูมิภาคต่างๆของทหารผ่านศึก ตามที่สำนักงาน

สงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขตต่างๆ ขอรับการสนับสนุนมา นอกจากนี้ ยังจัดตั้งโรงงานใน
อารักษ์ เพื่อรับนักเรียนที่สำเร็จการฝึกอบรบอาชีพจากศูนย์ฝึกอาชีพ เข้าทำงานเพื่อเสริม
ให้มีความชำนาญและประสบการณ์ โดยรับสมัครทหารผ่านศึกและครอบครัว ที่ผ่านการ
ทดสอบฝีมือเข้าทำงาน และการเรียนวิชาชีพระยะสั้นหลักสูตรไม่เกิน 14 เดือน จะให้การ
สงเคราะห์ทหารผ่านศึกนอกประจำการ และครอบครัวทหารผ่านศึก ในกรณีที่ไม่สามารถ
เข้าเรียนวิชาชีพของ อมศ ได้ โดยจะได้รับการช่วยเหลือเงินค่าเล่าเรียนภายในวงเงินที่
กำหนดไว้ ออกหนังสือฝากเข้าทำงาน โดยให้นำหลักฐานการสมัครงานหรือประกาศรับ
สมัครงานมายื่นขอรับการสงเคราะห์ และออกหนังสือสัญญาค้ำประกันการเข้าทำงาน
ให้แก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึกบัตรชั้นที่ 1 และทหารนอกประจำการ ใน
วงเงิน รายละไม่เกิน 20,000 บาท

ทั้งนี้ อมศ ได้จัดอบรมหลักสูตรการฝึกอาชีพ ให้กับทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก
และทหารนอกประจำการหลายหมวดวิชา

- 6.1 หมวดวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ (ช่างวิทยุเบื้องต้น,ช่างเครื่องเสียง,ช่างโทรทัศน์,ช่างซ่อม
ซีดี, และดีวีดี, ช่างซ่อมโทรศัพท์เคลื่อนที่)
- 6.2 หมวดวิชาช่างไฟฟ้า (ช่างไฟฟ้าภายในอาคาร,ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน, ช่าง
ซ่อมพันมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ, ช่างซ่อมเครื่องทำความเย็น)
- 6.3 หมวดวิชาช่างเชื่อมโลหะ(ช่างเชื่อมไฟฟ้า-แก๊ส,งานผลิตภัณฑ์โลหะ,ช่างกลโรงงาน)
- 6.4 หมวดวิชาช่างเครื่องยนต์ (ช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็กและช่างซ่อมรถจักรยานยนต์, ช่าง
ซ่อมเครื่องยนต์เบื้องต้น, ระบบส่งกำลังและเครื่องล่างรถยนต์, ระบบไฟฟ้ารถยนต์)
- 6.5 หมวดวิชาช่างรถยนต์ (ช่างรถยนต์-รถยนต์ส่วนบุคคล และรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ)
- 6.6 หมวดวิชาคหกรรม (ช่างตัดผม, ช่างเสริมสวยเบื้องต้น, ช่างเสริมสวยสมัยนิยม)
- 6.7 หมวดวิชาพิมพ์ดีดและคอมพิวเตอร์
- 6.8 หมวดวิชาชีพทั่วไป เปิดการฝึกอบรบตามความต้องการของตลาดแรงงาน หรือความ
ต้องการของทหารผ่านศึกฯ (ช่างอัดกรอบพลาสติก, ช่างปิดทอง – ปิดทองและประดับ
พลอย, พับดอกไม้จากธนบัตร, ประดิษฐ์ดอกไม้จากคริสตัล)
- 6.9 การฝึกอาชีพพิเศษ ได้แก่ การฝึกอาชีพวิชาการรักษาความปลอดภัย

ในการสงเคราะห์ด้านอาชีพมีกระบวนการให้การสงเคราะห์เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำข้อมูล
ว่าจะฝึกอาชีพที่ศูนย์ฝึกอาชีพ อมศ หรือฝึกอาชีพกับสถานศึกษาอื่น และประสานนายจ้าง
เพื่อส่งตัวให้นายจ้างคัดเลือกเข้าทำงาน ทำหนังสือสนับสนุนฝากเข้าทำงาน

ทำหนังสือคำประกันการเข้าทำงาน ประสานหน่วยงานอื่นเพื่อขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือในการประกอบอาชีพ เป็นต้น

การให้สวัสดิการด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน ด้านอาชีพจัดให้มีสินเชื่อโดยให้กู้ยืมเงินทุนประเภทต่างๆ ประเภทไม่คิดดอกเบี้ย และคิดดอกเบี้ยต่ำ ทั้งนี้เพื่อให้ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการสามารถช่วยเหลือตนเองและครอบครัวให้มีฐานะมั่นคงอยู่ในสังคมได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี เป็นขวัญและกำลังใจแก่ทหารผู้กำลังปฏิบัติหน้าที่ และเป็นแรงจูงใจแก่ผู้ที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ โดยทางราชการจะดูแลช่วยเหลือขณะปฏิบัติหน้าที่ และเมื่อพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่แล้ว

การสงเคราะห์หลายประเภทตามที่กล่าวมา ยังมีการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกประจำการ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดนอีกด้านหนึ่ง ที่ อมศ. ให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นสวัสดิการกับ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดนตามภารกิจป้องกันประเทศมีสิทธิตามข้อบังคับสภาพทหารผ่านศึก ว่าด้วยการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการ พ.ศ.2522¹⁴

1. ที่อยู่อาศัยประสบภัยพิบัติ เท่าที่เสียหายจริง แต่ไม่เกิน 5,000 บาท ถ้าเสียหายทั้งหมด จะได้รับการสงเคราะห์เท่าที่เสียหายจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท และพืชผลทางการเกษตร สัตว์เลี้ยง อาคารสถานที่หรือเครื่องมือสำหรับประกอบอาชีพเท่าที่เสียหายจริง รายละไม่เกิน 1,000 บาท
2. กรณีถึงแก่ความตายคนละ 10,000 บาท จะจ่ายให้เพียงครั้งเดียวต้องยื่นคำร้องภายในเวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันถึงแก่ความตาย หรือวันที่ทายาทหรือผู้จัดการศพทราบการถึงแก่ความตาย
3. ค่าบำรุงการศึกษาในสถานศึกษาของทางราชการ และค่าธรรมเนียมการเรียนในสถานศึกษาของเอกชน ซึ่งได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ในหลักสูตรไม่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าแก่บุตรซึ่งอายุไม่เกิน 20 ปีบริบูรณ์ โดยจ่ายเงินช่วยเหลือให้ในกรณีที่ทางราชการไม่ช่วยเหลือตามอัตราที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
4. ทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่และครอบครัวถ้าเข้ารับรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการอื่น ทั้งประเภทผู้ป่วยภายนอกและผู้ป่วยภายใน จะให้การสงเคราะห์ ค่า

รักษาพยาบาลเฉพาะผู้ที่ไม่มีสิทธิเบิกจากทางราชการ โดยให้เบิกได้ตามหลักเกณฑ์ของพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

5. ทหารผ่านศึกหญิงหรือภริยาของทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ ค่าคลอดบุตร คราวละ 3,500 บาท ทั้งนี้ ต้องยื่นคำร้องภายในระยะเวลา 6 เดือน นับแต่วันคลอด มีการแก้ไขล่าสุดในปี พ.ศ. 2561

ซึ่งสิทธิทั้ง 5 ข้อนี้ระบุอยู่ในคู่มือสิทธิกำลังพลของผู้ปฏิบัติงานในกอ.รมน.¹⁵

ขั้นตอนการขอรับการสงเคราะห์ในประเภทนี้ ทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ในการสงครามหรือในการรบหรือป้องกันหรือปราบปรามการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร ไม่ว่าจะภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร หรือในการปราบปรามการจลาจล ตามที่กระทรวงกลาโหม หรือสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ เฉพาะผู้ได้ทำการป้องกันหรือปราบปรามโดยตรงต่อการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร สำหรับการกระทำการป้องกันนั้น ผู้ปฏิบัติหน้าที่ไม่มีบัตรทหารผ่านศึกต้องนำคำสั่งตามที่กระทรวงกลาโหมหรือสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดมาแสดงขอรับสิทธิทั้ง 5 ข้อตามที่กล่าว ที่ อผศ ส่วนกลางกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานเขตสงเคราะห์ทหารผ่านศึกทั้ง 24¹⁶ แห่งทั่วประเทศตามพื้นที่ใกล้กับภูมิลำเนาของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่

การให้การสงเคราะห์ของ อผศ มีโครงการประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักงานเขตทหารผ่านศึกทั่วประเทศ 24 เขต โดยเข้าไปประชาสัมพันธ์ในหน่วยทหารตามพื้นที่ตั้งให้บริการของสำนักงานเขตทั้ง 24 เขต โดยเข้าไปบรรยายให้ทหารในหน่วยทหารต่างๆ ทราบถึงสิทธิและแจกเอกสารประกอบ ก่อนเกษียณอายุปีละหนึ่งครั้ง

สมมุติฐานการวิจัย

- การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ในการสงครามหรือในการรบ หรือป้องกัน หรือปราบปรามการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร ไม่ว่าจะภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร หรือในการปราบปรามการจลาจล

ตามที่กระทรวงกลาโหม หรือสำนักนายกรัฐมนตรี (ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน) เหมาะสมกับ ภาวะการดำรงชีพในปัจจุบันตรงตามเจตนาของรัฐบาล หรือสำนักนายกรัฐมนตรี

สิทธิทั้ง 5 ข้อ (ปัจจุบัน)

1. ที่อยู่อาศัยประสบภัยพิบัติ เท่าที่เสียหายจริง แต่ไม่เกิน 5,000 บาท ถ้าเสียหายทิ้งหลัง จะได้รับการสงเคราะห์เท่าที่เสียหายจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท และพืชผลทางการเกษตร สัตว์เลี้ยง อาคารสถานที่หรือเครื่องมือสำหรับประกอบอาชีพเท่าที่เสียหายจริง รายละเอียดไม่เกิน 1,000 บาท

2. กรณีถึงแก่ความตายคนละ 10,000 บาท จะจ่ายให้เพียงครั้งเดียวต้องยื่นคำร้องภายใน เวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันถึงแก่ความตาย หรือวันที่ทายาทหรือผู้จัดการศพทราบการถึงแก่ ความตาย

3. ค่าบำรุงการศึกษาในสถานศึกษาของทางราชการ และค่าธรรมเนียมการเรียนใน สถานศึกษาของเอกชน ซึ่งได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ในหลักสูตรไม่สูงกว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าแก่บุตรซึ่งอายุไม่เกิน 20 ปีบริบูรณ์ โดยจ่ายเงิน ช่วยเหลือให้ในกรณีที่ทางราชการไม่ช่วยเหลือตามอัตราที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

4. ทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่และครอบครัวถ้าเข้ารับรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล ของทางราชการอื่น ทั้งประเภทผู้ป่วยภายนอกและผู้ป่วยภายใน จะให้การสงเคราะห์ค่า รักษาพยาบาลเฉพาะผู้ที่ไม่มีสิทธิเบิกจากทางราชการ โดยให้เบิกได้ตามหลักเกณฑ์ของ พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

5. ทหารผ่านศึกหญิงหรือภริยาของทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ ค่าคลอดบุตร คราว ละ 3,500 บาท ทั้งนี้ ต้องยื่นคำร้องภายในระยะเวลา 6 เดือน นับแต่วันคลอด มีการแก้ไข ล่าสุดในปี พ.ศ. 2561

สิทธิทั้ง 5 ข้อดังกล่าว จะเห็นได้ว่าทหารผ่านศึกประจำการผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดนตาม คำสั่งป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม หรือสำนักนายกรัฐมนตรี สามารถใช้สิทธิใน ข้อ 1, 2 และ 5 ส่วนในข้อ 3 และ 4 สามารถเบิกได้ตามสิทธิของตนอยู่แล้ว ส่วนผู้ที่ใช้สิทธิ เบิกทั้ง 5 ข้อจะเป็นกลุ่มอาสาสมัครทหารพราน และอาสาสมัครรักษาดินแดน เมื่อมา พิจารณาจากวงเงินที่ อผศ สามารถให้การสงเคราะห์ได้ในแต่ละข้อจะเห็นได้ว่า ไม่เพียงพอกับการแก้ไขปัญหาของทหารผ่านศึกผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน กับภาวะการครอง

ชีพในปัจจุบัน เป็นเพียงการเยียวยาเท่านั้นไม่ใช่การแก้ปัญหาโดยแท้จริง ซึ่งมีผลต่อขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดนซึ่งถือว่าเป็นผู้เสียสละ

- ความไม่เข้าใจถึงสิทธิของทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ในการสงครามหรือในการรบหรือป้องกันหรือปราบปรามการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร ไม่ว่าจะภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร หรือในการปราบปรามการจลาจล ตามที่กระทรวงกลาโหม หรือสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด (ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน) ทำให้เสียเวลา

ขั้นตอนการขอรับการสงเคราะห์ในประเภทนี้ ทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ในการสงครามหรือในการรบหรือป้องกันหรือปราบปรามการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร ไม่ว่าจะภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร หรือในการปราบปรามการจลาจล ตามที่กระทรวงกลาโหม หรือสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ เฉพาะผู้ได้ทำการป้องกันหรือปราบปรามโดยตรงต่อการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร สำหรับการกระทำการป้องกันนั้น ไม่ทราบถึงเอกสารที่ต้องใช้ในการมาขอรับสิทธิ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดนที่ไม่มีบัตรทหารผ่านศึกต้องนำคำสั่งกระทรวงกลาโหม หรือสำนักนายกรัฐมนตรี มาแสดงขอรับสิทธิในข้อใดข้อหนึ่งตามสิทธิทั้ง 5 ข้อโดยมายื่นเรื่อง ที่ อผศ. ส่วนกลางกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานเขตสงเคราะห์ทหารผ่านศึกทั้ง 24 แห่งทั่วประเทศตามพื้นที่ใกล้กับภูมิลำเนาของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ อผศ. ไม่ได้มีช่องทางสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจนในแต่ละประเภทการสงเคราะห์ ทำให้ทหารผ่านศึกประจำการ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน ต้องเดินทางไปมาหลายครั้งกับหน่วยงาน อผศ. ที่รับเรื่องเกี่ยวกับเอกสาร และยังมีกระบวนการอีกหลายขั้นตอนก่อนที่ทำให้ทหารผ่านศึกประจำการ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน จะได้รับเงินจึงมีผลต่อการเยียวยาในปัญหาขณะเกิดเหตุของทำให้ทหารผ่านศึกประจำการ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดนต้องเสียเวลา

อผศ. มีการเปลี่ยนแปลงผู้อำนวยการ อผศ. ในเวลาที่รวดเร็วทำให้การบริหารงานขาดความต่อเนื่องในช่วงเวลาตั้งแต่ปี 2551 – 2561 มีการเปลี่ยน ผู้อำนวยการ อผศ. 7 ท่าน ทำให้ไม่มีการหยิบยกเรื่องสิทธิของผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดนตามที่กระทรวงกลาโหม หรือสำนัก

นายกรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ เฉพาะผู้ได้ทำการป้องกันหรือปราบปรามโดยตรงต่อการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร สำหรับการกระทำ การป้องกัน มาพิจารณา

ปัจจัยที่ผ่านมาและมีผลต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานของ อผศ กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ ชายแดน

- 1.วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ไม่ทันสมัยของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสารสนเทศมีน้อยไม่ทันสมัย มีผลต่อการเข้าถึงทหารผ่านศึก (ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน)
- 2.ความไม่พร้อมของข้อมูลด้านคำสั่งตามที่กระทรวงกลาโหมหรือสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนด หน่วยงานภายนอกไม่สามารถประสานงานได้ถือเป็นข้อมูลลับด้านความมั่นคง จำนวนทหารผ่านศึกฯ (ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน) ผู้มีความประสงค์จะขอใช้สิทธิ ต้องนำคำสั่งปฏิบัติหน้าที่มาแสดงขอรับสิทธิเอง
- 3.ความไม่พร้อมของบุคลากร เนื่องจากขาดทักษะและความเข้าใจในการวิเคราะห์วางแผน ให้ความช่วยเหลือผู้รับการสงเคราะห์ รวมถึงการนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้รับการสงเคราะห์
- 4.ความไม่พร้อมของระบบการทำงาน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดความเชื่อมโยงของกระบวนการให้การสงเคราะห์และระบบสารสนเทศ
- 5.ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการสงเคราะห์ที่เข้าถึงทหารผ่านศึกฯ (ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน) ผู้ขอรับการสงเคราะห์
- 6.เจ้าหน้าที่ ผู้ให้การสงเคราะห์จะต้องมีความรู้ในระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายต่างๆ และข้อมูลข่าวสารทางเป็นประโยชน์ต่อผู้รับการสงเคราะห์ เนื่องมาจากความไม่ครบถ้วนของการจัดเก็บข้อมูล หรือการปฏิบัติงานที่ขาดการวางแผนหรือไม่มีความเข้าใจในกระบวนการให้การสงเคราะห์
- 7.การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไม่ตรงตามตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความสามารถประสบการณ์ ผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนน้อยไม่สอดคล้องกับจำนวนทหารผ่านศึกและภารกิจที่เพิ่มขึ้น
- 8.ขาดการมีส่วนร่วมของหน่วยงานทหารที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
- 9.การสงเคราะห์มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ เนื่องจากต้องนำไปใช้จ่ายในการสงเคราะห์ ด้านสวัสดิการที่จ่ายเป็นตัวแทนให้กับทหารผ่านศึก เป็นเงินสงเคราะห์รายเดือน เป็นลำดับ แรกก่อน

สรุป

อมศ ให้การสงเคราะห์กับทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ในการสงครามหรือในการรบหรือป้องกันหรือปราบปรามการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร ไม่ว่าจะภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร หรือในการปราบปรามการจลาจลตามที่กระทรวงกลาโหม หรือสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด (ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน) ทั้งนี้ เฉพาะผู้ได้ทำการป้องกันหรือปราบปรามโดยตรงต่อการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร สำหรับการกระทำการป้องกันนั้น ต้องเป็นการใกล้ทั้งหมด ในสิทธิทั้ง 5 ข้อ

1.ที่อยู่อาศัยประสพภัยพิบัติ เท่าที่เสียหายจริง แต่ไม่เกิน 5,000 บาท ถ้าเสียหายทั้งหมด จะได้รับการสงเคราะห์เท่าที่เสียหายจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท และพืชผลทางการเกษตร สัตว์เลี้ยง อาคารสถานที่หรือเครื่องมือสำหรับประกอบอาชีพเท่าที่เสียหายจริง รายละไม่เกิน 1,000 บาท

2.กรณีถึงแก่ความตายคนละ 10,000 บาท จะจ่ายให้เพียงครั้งเดียวต้องยื่นคำร้องภายในเวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ถึงแก่ความตาย หรือวันที่ทายาทหรือผู้จัดการศพ ทราบการถึงแก่ความตาย

3.ค่าบำรุงการศึกษาในสถานศึกษาของทางราชการ และค่าธรรมเนียมการเรียนในสถานศึกษาของเอกชน ซึ่งได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ในหลักสูตรไม่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าแก่บุตรซึ่งอายุไม่เกิน 20 ปีบริบูรณ์ โดยจ่ายเงินช่วยเหลือให้ในกรณีที่ทางราชการไม่ช่วยเหลือตามอัตราที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

4.ทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่และครอบครัวถ้าเข้ารับรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการอื่น ทั้งประเภทผู้ป่วยภายนอกและผู้ป่วยภายใน จะให้การสงเคราะห์ ค่ารักษาพยาบาลเฉพาะผู้ที่ไม่ได้สิทธิเบิกจากทางราชการ โดยให้เบิกได้ตามหลักเกณฑ์ของพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

5.ทหารผ่านศึกหญิงหรือภริยาของทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ ค่าคลอดบุตร คราวละ 3,500 บาท ทั้งนี้ ต้องยื่นคำร้องภายในระยะเวลา 6 เดือน นับแต่วันคลอด

เป็นสิทธิกำลังพล ด้านคุณภาพชีวิตของทหารผ่านศึก(ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน)ฯ ผู้รับการสงเคราะห์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลค้นพบแนวทางการพัฒนาการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกสามารถพัฒนาให้ทหารผ่านศึก (ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน) มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อเป็น

ขวัญและกำลังใจ ลักษณะการให้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ในปัจจุบันของ อผศ. เป็นนโยบายที่ดีอยู่แล้ว ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านสวัสดิการ ด้านอาชีพ ด้านการให้สินเชื่อ ด้านนิคมเกษตรกรรม ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการส่งเสริมสิทธิและเกียรติ เพื่อยกระดับและส่งเสริมความเป็นอยู่ให้ทหารผ่านศึกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และทหารผ่านศึกมีความพึงพอใจในการรับบริการ แต่ควรปรับเพิ่มวงเงินด้านการสงเคราะห์เพิ่มเติมตามความเหมาะสมกับเหตุการณ์ และสภาพความเป็นอยู่ของทหารอย่างเหมาะสม การพัฒนาบุคลากร เจ้าหน้าที่ผู้ให้การสงเคราะห์ จะต้องมีความรู้ ทักษะ โดยมีความพร้อมทางด้านข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย ความพร้อมระบบสารสนเทศ พร้อมทั้งพัฒนา อผศ. ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และพัฒนาให้ทันยุคประเทศไทย 4.0 อผศ. ควรพิจารณาของบประมาณจากรัฐบาล และกระทรวงกลาโหม เพิ่มเติม และ อผศ. ต้องหารายได้เพิ่มเติมตามอำนาจที่พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ พ.ศ. 2510 มาตรา 10¹⁸ กำหนดไว้ เพื่อหางบประมาณนำมาให้การสนับสนุนงบประมาณการสงเคราะห์ด้านต่างๆ จัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการบริการ และปรับปรุงสถานที่เพื่อการรองรับการให้บริการ

แนวทางการพัฒนาปฏิบัติงานของ อผศ. กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน มีทั้งหมด 15 แนวทาง

- 1.สภาพทหารผ่านศึกต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา อผศ. ทุกด้านในกรอบระยะเวลา 5 ปี
- 2.เจ้าหน้าที่ผู้ให้การสงเคราะห์จะต้องได้รับการอบรมและพัฒนาให้มีความรู้ ทักษะความพร้อมทางด้านข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย เพื่อจะได้สามารถวิเคราะห์งานให้ตรงกับความต้องการของทหารผ่านศึก ให้ได้มากที่สุด
- 3.ควรมีการสำรวจข้อมูลของทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ในการสงครามหรือในการรบหรือป้องกัน หรือปราบปรามการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคง หรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักรไม่ว่าภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร หรือในการปราบปรามการจลาจล ตามที่กระทรวงกลาโหม หรือสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด อย่างสม่ำเสมอ ตามแผนป้องกันประเทศ
- 4.ประสานหน่วยงานทหารที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา

5. ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อให้ทันสมัย เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ประเทศในปัจจุบันและในอนาคต
6. พัฒนาระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้มีข้อมูลการสงเคราะห์สามารถค้นหา ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ถึงแม้ว่า อผศ จะมีเว็บไซต์อยู่ก็ตาม แต่ควรมีการพัฒนา ระบบงาน สารสนเทศใหม่ เนื่องจากการใช้งานยังไม่สะดวกเท่าที่ควร ข้อมูลข่าวสารระหว่าง อผศ ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ยังไม่มีความเชื่อมโยงกัน
7. จัดทำคู่มือการสิทธิกำลังพลทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ในการสงครามหรือในการรบหรือป้องกัน หรือปราบปรามการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคง หรือความปลอดภัย แห่งราชอาณาจักรไม่ว่าภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร หรือในการปราบปรามการ จลาจล ตามที่กระทรวงกลาโหม หรือสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ให้การ สงเคราะห์ได้ศึกษา ทำความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานและมีกระบวนการให้การ สงเคราะห์เป็นแนวทางเดียวกัน
8. กำหนดบทบาทหน้าที่ อผศ ส่วนกลาง และระหว่างหน่วยงานให้การสงเคราะห์ กับ สำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกส่วนภูมิภาค ให้ชัดเจน
9. จัดทำข้อมูลในพื้นที่แต่ละสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกส่วนภูมิภาค โดยเชื่อมโยง ข้อมูลทุกหน่วย สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้
10. บันทึกข้อมูลการสงเคราะห์ลงในฐานข้อมูลของ อผศ เพื่อการวิเคราะห์ติดตาม วางแผน ด้านงบประมาณ
11. สร้างเครือข่ายการสงเคราะห์โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งพนักงาน อผศ ทหารผ่านศึก ข้อมูลของหน่วยงานทหารที่เกี่ยวข้อง กระทรวงกลาโหม และสำนัก นายกรัฐมนตรี
12. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุกทางโทรศัพท์มือถือที่เข้าถึงตัวผู้รับการสงเคราะห์ จัดการประชาสัมพันธ์การสงเคราะห์ด้านสงเคราะห์พร้อมกันหลาย ๆ ช่องทาง
13. ควรมีการประเมินผลและติดตามผลการสงเคราะห์อย่างต่อเนื่อง
14. ปรับปรุงระบบการสงเคราะห์ ปรับวงเงินให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อความ เหมาะสม โดยปรับนโยบาย อผศ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันประเทศไทย ตามนโยบายรัฐบาลปัจจุบัน (พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) เป็นแนวปฏิบัติ ในระยะ 20 ปี¹⁹ (พ.ศ.2560 – 2579) และตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์ แห่งชาติ ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

15. ส่งเสริมการฝึกอบรมให้พนักงาน อผศ. ให้มีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อเตรียมความพร้อม การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก ทหารนอกประจำการและทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ฯ (ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน) เข้าสู่ประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0)²⁰ จากนโยบายภาครัฐที่ต้องการให้ประเทศไทยก้าวไปสู่ความเป็นผู้นำในระดับภูมิภาค ภายใต้แนวคิด Thailand 4.0 โดยจะปรับเปลี่ยนจากเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย “ประสิทธิภาพ” เป็นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย “นวัตกรรม”

ทั้งนี้ อผศ. โดยสภาทหารผ่านศึก ควรพิจารณาปรับปรุงข้อบังคับสภาทหารผ่านศึก ว่าด้วยการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการ พ.ศ.2522 ให้ทันสมัยเหมาะสมกับเหตุการณ์ เป็นไปตามกลไกการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในสภาวะการณ์ปัจจุบันและอนาคต โดยนำแนวทางการพัฒนาการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกฯ ดังกล่าวข้างต้น เป็นข้อพิจารณาในการปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานการสงเคราะห์สิทธิกำลังพล เพื่อส่งเสริมพัฒนาและรองรับยุทธศาสตร์ประเทศไทยตามนโยบายรัฐบาลปัจจุบัน (พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) เป็นแนวปฏิบัติในระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) ตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการป้องกันประเทศ และสร้างความสุขให้กับ ทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ในการสงคราม หรือในการรบหรือป้องกัน หรือปราบปรามการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคง หรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักรไม่ว่าภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร หรือในการปราบปรามการจลาจล ตามที่กระทรวงกลาโหม หรือสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด ตามยุทธศาสตร์กระทรวงกลาโหม และจากข้อมูลของ อผศ. ในรายงานสรุปการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี 2558,²¹ปี 2559²² และปี2560²³ พบว่าการใช้จ่ายงบประมาณสูงสุด 3 อันดับแรก ในการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ได้แก่การสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 53.68 การบริหารและงบกลางคิดเป็นร้อยละ 21.79 และการรักษาพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 18.33 แก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก, ทหารนอกประจำการ และทหารผ่านศึกที่กำลังกระทำหน้าที่ฯ (ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน)

เนื่องจากการ อผศ. เป็นหน่วยงานทางสังคมสงเคราะห์ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายคือ ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก, ทหารนอกประจำการและทหารผ่านศึกประจำการที่กำลังกระทำหน้าที่ (ผู้ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน) จึงมีความแตกต่างจากหน่วยบริการทางสังคมสงเคราะห์อื่นๆ ในเรื่องของวิธีการสงเคราะห์ซึ่งมีทั้งตัวเงินและบริการ ความพึงพอใจในการรับบริการผู้รับการสงเคราะห์ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของ อผศ. โดยในปีงบประมาณ 2559 อผศ. ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของผู้มารับบริการ ที่มารับบริการในด้านต่าง ๆ ที่

หน่วยงานสงเคราะห์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 6,000 ชุด โดยมีตัวชี้วัดในมิติ คุณภาพ ความพึงพอใจของผู้รับบริการร้อยละ 80 ขึ้นไป โดยมีผลเฉลี่ยการสำรวจความ พึงพอใจในภาพรวมด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 82.68²⁴ ซึ่งถือได้ว่าทหารผ่านศึกมีความ พึงพอใจในการดำเนินการของ อผศ. ปัจจุบัน อผศ. ดำเนินการยกระดับการสงเคราะห์ทหาร ผ่านศึกให้ทหารผ่านศึกมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการยกระดับการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกให้ทหารผ่านศึกมีคุณภาพชีวิตที่ดี อผศ. โดยสภาทหารผ่านศึก ควรกำหนดยุทธศาสตร์กำหนดแนวทางการบริหารงานของ อผศ. ใน กรอบระยะเวลา 5 ปี โดยมุ่งพัฒนาในแต่ละด้าน ดังนี้

- 1.ด้านบุคคลากร เริ่มตั้งแต่การรับบรรจุเข้าทำงาน การพัฒนาความรู้ในการปรับตำแหน่ง
  - 2.ด้านอาคารสถานที่เพื่อรองรับการให้บริการ
  - 3.ด้านการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ทุกด้านที่มีอยู่เดิมและสร้างโครงการสงเคราะห์ใหม่ เพิ่มขึ้น
  - 4.พัฒนาด้านความสามารถ และคุณภาพของหน่วยงานจัดหารายได้ ของ อผศ. ให้มี มาตรฐานโดยมีหน่วยงานรับรองมาตรฐานระบบรับรอง เพื่อเป็นที่ยอมรับของผู้ว่าจ้าง
  - 5.พัฒนาระบบการสื่อสาร ประสานงานภายในหน่วยงานของ อผศ. ด้านข้อมูลการ สงเคราะห์ และทางเดินเอกสารโดยใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร อผศ. ยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะกำหนดแนวทางพัฒนา อผศ.